

9/94

SLOVO STAROSTY

Dnešní slovo bych chtěl věnovat vztahům s našim nejbližším a největším sousedem - městem Brnem. V současné době se totiž zpracovává nový územní plán rozvoje moravské metropole a naši občané velmi bedlivě sledují "velkorysost" brněnského magistrátu na straně jedné a zachování vyhovujícího životního prostředí v Modřicích na straně druhé. Jsou však i takoví, kteří nás nabádají, abychom si to s Brnem za žádnou cenu "nerozházeli", neboť prý by nás to mohlo mrzet. Jde vesměs v tomto případě o ty naše občany, kteří jsou bytostně svázáni s metropolí a do Modřic se jezdí jen vyspat. Dlužno tedy hned úvodem konstatovat, že zájem obecních orgánů je v každém případě utvářet naše vztahy s Brnem na bázi rovnocenného partnerství a vzájemné koexistence. Proto nás hluboce mrzí naprostá přezíravost při tvorbě zmíněného nového územního plánu rozvoje města Brna. Projevuje se to viditelně zejména ve třech křiklavých případech:

1) Silná snaha po vybudování mezikontinentálního uzlového letiště v Brně - Tuřanech které by mělo pro Modřice dalekosáhlé dopady na životní prostředí, ať už primárně (hluknost letadel) nebo sekundárně (nadměrný dopravní ruch při přepravě zboží i osob).

2) Snaha po vybudování evropské rychlodráhy, která by měla ze tří stran sevřít Modřice do neprodyšných kleští.

3) Nulová ochrana ovzduší, vody a půdy před exhalacemi brněnské průmyslové aglomerace (viz např. vypouštění doslova fekálií do řeky z čističky).

Město Brno nerespektuje nejen náš nový územní plán, ale i podobné klíčové dokumenty dvaceti okolních měst a obcí. Přitom náš územní plán

- plně respektuje, že jsme brněnským předměstím, proto klade značné nároky na vzhled nové výstavby

- plně respektuje podmínky dopravního i jiného propojení a vytváří potřebné podmínky pro případnou (i finanční) participaci.

Z uvedeného vyplývá jednoznačný úkol pro orgány města - vytvářet vzájemné vztahy s Brnem na partnerské bázi a přitom nepřipustit, aby se Modřice staly "smetištěm" této velké metropole.

Ing. Jaromír Valenta
starosta

ZPRÁVY Z MĚSTSKÝCH ORGÁNŮ

Výsledky řádného 31. zasedání Městské rady Modřic dne 18.7.1994

- projednány návrhy na udělení čestných občanství u příležitosti povýšení Modřic na město
- projednány vazby mezi městem a TJ Sokol Modřice, zejména ve vztahu k využívání tělocvičny (nutnost oprav)
- projednání činnosti místní policie za 1. pololetí 1994 a stanovení opatření k nápravě prokázaných nedostatků
- projednání kladné zprávy ředitele ZŠ o činnosti školy v minulém školním roce
- schválení provozu 13 hracích automatů v II. pololetí roku 94 v místních restauracích

- schválení změn ceny relací v místním rozhlase: právnické podnikatelské subjekty na 50,- Kč za relaci a všeobecně pro mimořádná hlášení o sobotách, nedělích a svátcích na 100,- Kč za relaci
- osazení dalších 6 tabulí "zákaz vjezdu" ve snaze o řešení nepříznivé dopravní situace ve městě
- zhodnocení požární situace ve městě a stanovení opatření pro letní období
- další pokus o řešení dovážky obědů starým spoluobčanům.

Výsledky řádného 32. zasedání Městské rady Modřic dne 15.8.1994

- hodnocení pozitivního stavu rozpracovanosti hlavních investičních akcí roku 1994 (dostavba školy, dobudování kanalizace)
- schválení postupu starosty při prosazování negativního stanoviska obce k záměru vybudovat v Tuřanech mezikontinentální uzlové letiště (viz slovo starosty)
- příprava letošních komunálních voleb v souladu s novelou volebního zákona, t.j. stanovení volebních okrsků a zapisovatelů příslušných komisí
- schválení programu letošních svatováclavských hodů a souvisejících oslav povýšení Modřic na město (viz příslušný článek Zpravodaje)
- schválení novelizované nájemní smlouvy na tělocvičnu v důsledku valorizace cen energií (nájemné bude činit 112 344,- Kč ročně)
- odsouhlasení záměru zřízení gynekologické nemocnice v nové ubytovně Kovolitu u nádraží firmou UNICA Brno

- zřízení parkoviště firmou SEPO před cihelnou na Brněnské ulici
- souhlas s převodem Primálu na město Modřice v rámci privatizace vodohospodářských zařízení.

ZPRÁVY Z MĚSTSKÉHO ÚŘADU

- Od počátku září t.r. byl obnoven dovoz obědů potřebným důchodcům. Pokud jsou ještě další zájemci, mohou se dodatečně přihlásit na Městském úřadu. Nutné je zajištění vlastních jídelnosičů. Bližší podmínky sdělí přímo pracovník zajišťující dovážku obědů.
- V souvislosti se zabezpečením letošních komunálních voleb jsou všechny potřebné informace vyvěšovány na městské úřední tabuli v zákonných termínech. Volební lístky a pokyny voličům budou doručeny včas do všech domácností. Volby se budou konat 17 - 18. listopadu t.r.
- Případným dalším zájemcům o prodej městských pozemků na výstavbu rodinných domků v lokalitě "u hřiště" sdělujeme, že pořadník je již naplněn a uzavřen dle stanovených kritérií. Další žádosti budou však podkladem pro výhlednou přípravu další lokality.
- Všechny domácnosti obdržely základní materiály o televizním kabelovém rozvodu v našem městě.
- Realnost a jeho cena je přímouměrná počtu přihlášených a proto se obracíme na všechny občany s výzvou, aby se na tuto velmi záslužnou a atraktivní akci přihlásili. Město bude též v rámci svých možností finančně participovat, neboť souvisí možnost

místního televizního vysílání namísto poruchového a zastaralého městského rozhlasu. Navíc vyvineme snahu o současné posílení místní telefonní sítě s předností připojení občanů přihlášených k odběru telefonního signálu. Dodržte tedy stanovené termíny přihlášek.

Pozvánka na svatováclavské hody a oslavy povýšení Modřic na město

Těmto významným událostem jsou vyhrazeny 4 zářijové dny:

pátek 23.9.1994

společenský večer "**zábava pro všechny generace**", účinkují Standa Procházka st., Petra Černocka a Václav Falbus. Začátek v 19,30 hod. ve škole na Komenského ulici, vstup zdarma.

sobota 24.9.1994

první hodový večer se zábavou v Sokolovně, začátek ve 20 hod. **hraje skupina DUEL**.

neděle 25.9.1994

hlavní hodový den, dopoledne zvaní občanů, odpoledne průvod stárků (předání hodového práva před radnicí asi v 15 hod.) následuje hodová veselice před Sokolovnou, pak ve 20 hod. hodová zábava v Sokolovně, **hraje Úsvit'anka**, občerstvení je po celý den zajištěno.

pondělí 26.9.1994

slavnostní zasedání městského zastupitelstva (veřejné) v Kulturním domě Slovan od 17,30 hod., **účast přislíbil předseda poslanecké sněmovny ČR pan Dr. Milan Uhde a další hosté**

(program je vyvěšen na úřední tabuli), následuje pohodová zábava v Sokolovně od 20 hod., **hraje skupina DUEL**

Tyto akce pořádají Městský úřad Modřice, TJ Sokol Modřice a Osvětová beseda při kulturně-školní komisi. Pořadatelé srdečně zvou všechny občany.

Místní organizace Svazu zahrádkářů v Modřicích

pořádá výstavu

ovoce a zeleniny.

Výstava bude zahájena v neděli dne 25.9.1994 od 9 do 16 hod. a potrvá v pondělí 26.9.1994 od 8 do 18 hod. Příjem vzorků bude v sobotu 24.9.1994 od 16 do 18 hod. v nové zasedací místnosti ve dvoře Městského úřadu Modřice. Vzorky budou vráceny v pondělí 26.9.1994 v době od 18 do 19 hod. Místní organizace věří, že všichni členové zahradkářské organizace Modřice, ale i další pěstitelé ovoce a zeleniny, příp. květin se rádi pochlubí svými výsledky a přispějí tak ke slavnostní atmosféře našich hodů.

SPORT

Kopaná

Muži "A"

Ivančice "B"	- Modřice	3 : 1
Modřice	- Šlapanice "B"	1 : 2
Troubsko	- Modřice	3 : 3
Prace	- Modřice	1 : 0

Muži "B"

Blažovice "B"	- Modřice	1 : 2
Modřice	- Pozořice "B"	3 : 2
Moutnice "B"	- Modřice	4 : 3
Modřice	- Podolí "B"	7 : 0

Dorost

Žabčice	- Modřice	4 : 2
Modřice	- Příbram	3 : 2
Prace	- Modřice	1 : 6

Dívky

Mor. Budějovice	- Modřice	2 : 0
-----------------	-----------	-------

Nohejbal

Modřice	- Obrany	4 : 5
---------	----------	-------

Václavské hody 1994

Vážení spoluobčané,
TJ Sokol Modřice Vás srdečně zve na Václavské hody 1994, které pořádá v areálu sokolovny ve dnech 24.-26.zář. Těšíme se na Vaši přízeň. (Program je uveden na jiném místě Zpravodaje).

Libor Kočíř

Vitáme do života ...

10. 6. 1994	Kristýna Holoubková
19. 6. 1994	Barbora Podroužková
3. 7. 1994	Veronika Meluzínová
5. 7. 1994	Monika Bagárová
28. 7. 1994	Martin Knot
15. 8. 1994	Martin Chládek
18. 7. 1994	Kopecký Ivo

Sňatek uzavřeli ...

25. 6. 1994	Tomáš Joanidis
	Petra Zelničková
2.7.1994	Oskar Verner
	Andrea Veselá
6. 8. 1994	Milan Pevný
	Jarmila Trundová
20. 8. 1994	Jaromír Kocourek
	Alena Pacáková
3. 9. 1994	Martin Rus
	Jana Valná

Blahopřejeme k jubileu ...

10. 9. 94	Hrdlička Jan	70 let
10. 9. 94	Škaroupka Zdeněk	70 let
1. 9. 94	Šafaříková Ludmila	75 let
8. 9. 94	Plachtová Marie	75 let
7. 9. 94	Pochobradská Karolína	80 let
14. 9. 94	Luxová Ludmila	80 let
19. 9. 94	Klíma František	80 let
19. 9. 94	Krystýnková Blažena	80 let

Rozloučili jsme se ...

11. 7. 1994	Emilie Hebnarová
16. 7. 1994	Helena Kozlová
16. 7. 1994	Josef Hajdušek
18. 7. 1994	Libuše Hradilová
3. 8. 1994	Františka Hlaváčková
12. 8. 1994	Marie Staňková
18. 8. 1994	Josefa Šedová
23. 8. 1994	Vlasta Gutmanová
25. 8. 1994	Jan Hradil

NAŠE STROMY

Kaštan koňský

Začíná září a toto období je pro mne nerozlučně spjato se zrajícími kaštany. Vždy jsme je sbírali, ať již ve velkém ve škole nebo jen tak, pro ten krásný pocit podržet v dlani hladký, lesklý kaštánek. Dalo se z nich vyrobit tolik věcí - od jednoduché dýmky míru až po malou zoologickou zahradu. Dnes si o tomto pěkném stromu povíme něco víc. Největší skupiny kaštanů najdeme před Sokolovnou a "Pod ořechy", odkud pochází i naše fotografie.

Kaštan koňský neboli jírovec maďal, jak zní jeho současný platný název, je doma na Balkáně a v Malé Asii, kde se vyskytuje v listnatých lesích v nadmořských výškách od 700 do 1200m. Do ostatních částí Evropy byl zaveden v r. 1576. V r. 1588 ho Clusius z Cařihradu dovezl do Vídně, odkud se pomalu začal šířit i k nám. Jírovec znamená řecky šťavnatý, bujný, a maďal pochází z maďarského magyal, což je název durmanu /Datura/, jehož plodům se ostnitě tobolek kaštanů podobají. Naproti tomu kaštan koňský vznikl překladem složeniny hippocastanum - tedy kůň a jedlý kaštan, vzhledem k tomu, že plody jsou podobné plodům kaštanu jedlého a rozemleté se podávaly jako lék dýchavičným koňům.

Kaštan koňský je strom 25 až 30m vysoký, kmen může mít v průměru až 1m a často bývá vpravo stočený. Koruna je mohutná, hustě rozvětvená, listy sedmičetné, dlaniť složené a po jejich opadu zůstávají na větvíčkách jizvy připomínající koňskou podkovu. Květy jsou bílé, žluté, později červeně skvrnitě

tě ve vzpřímené, bohaté latě, poskytující včelám bohatou pastvu. Rozkvetlý kaštan se podobá rozsvícenému vánočnímu stromku. Plody jsou tobolek s ostnitým oplodím s 1 až 3 velkými semeny. Ta obsahují značné množství živin /včetně sacharosy a olejů/. Za válek rozemleté tvořily značnou příměs k obilné mouce, zejména chlebové. Kaštan je velmi dekorativní, jak tvarem koruny, tak listy i květy, a proto bývá vysazován v parcích a alejích. Protože kaštany jsou známým krmivem pro spárkatou zvěř, vysazují se stromy i v lesích a oborách. Dosahují průměrně věku 40 až 50 let. Kaštan má i léčivé účinky. Užívá se květ a loupané semeno, ojedinele i kůra. Suché kaštany obsahují, mimo jiné, až 20% saponinů, z nichž byla izolována účinná látka aescin, kterou najdeme v lécích jako např. Ascorutin či Vasocastan. Kůra má značné množství tříslovin. Přípravky z kaštanů zvyšují

pevnost cévních stěn, zvyšuje rychlost krevního oběhu a to zejména v oblasti ledvinové a koronární. Proto se osvědčily např. při léčbě křečových žil a tromboflebitid.

A ještě jednu poznámku nakonec: pokud se setkáte s červeně kvetoucím kaštanem, je to jírovec pavia, který pochází ze Severní Ameriky. Od jírovce maďalu se liší barvou a pozdější dobou květu, menším květenstvím i celkovým vzrůstem a především hladkou, neostnitou tobolekou.

Dr. V. Zelená

Z HISTORIE MĚSTA

Poněvadž dosavadní příjmy učitelstva v poválečné drahotě nestačily ku krytí denní potřeby, upravilo Národní shromáždění zákonem ze dne 23. května

1919 Sb. z. a n. služební příjmy a výslužné učitelstvu na veřejných školách obecných a měšťanských. Zákon tento se jmenoval paritním, poněvadž jím bylo učitelstvo postaveno na roveň úřednictvu státnímu. Následkem toho zákona vztahovaly se na učitelstvo ustanovení pro státní úředníky, tak zvaná služební pragmatika. Učitelstvo bylo podle tohoto zákona zařazeno jako úřednictvo do hodnotných tříd se zpětnou platností od 1. listopadu 1918. Podle tohoto zákona mělo učitelstvo na zdejší škole následující příjmy: Řídící učitel Jan Valíček, ženatý, se dvěma dětmi, byl zařazen 1. listopadu 1919 do VIII. tř. 2. stupně s následujícím příjmem ročním: 10.957,50 Kč. Příjem zatímního učitele Richarda Koudelky, dosud do hodnotných tříd nezařazeného byl 3.632 Kč.

Zákonem ze dne 24. července 1919 č.495 Sb. z. a n. byl zrušen celibát učitelů literárních a industriálních na obecných a občanských školách (směly se vdávat a zůstat ve služebním poměru).

V Modřicích nebyli čeští sedláci. Proto pro děti chudých rodičů byl založen v Modřicích odbor československé péče o dítě. Dne 16. července 1919 byla otevřena kuchyně odboru. V ní dostávaly téměř všechny české školní děti výživnou stravu na zvláštní legitimace. Za režijní poplatek 3 K měsíčně dostalo dítě potraviny v ceně 40 K. Tyto potraviny byly darovány pro československé děti americkým národem za součinnosti vlády československé. Větší děti dostávaly v kuchyni polévku a rýži, děti menší kondenzované mléko nebo kakao a suchary.

Dne 15. června 1919 byly provedeny volby do obecního zastupitelstva v celé republice. V Modřicích bylo zvoleno

pět českých zástupců: Jan Májek, úředník dráhy, Kuhnelt Alois, správce velkostatku cukrovaru, Pospíšil František, dělník, Ondra Jan, topič v cukrovaru a Valter Josef, obuvník (vzpomínám-li si dobře, byl to legionář).

Školní rok 1919 - 1920.

Školní rok byl zahájen 15. září 1919 slavnými službami Božími za přítomnosti rodičů. Dne 16. září počalo se pravidelně vyučovat ve dvou třídách opět v německé zimní zemské hospodářské škole, poněvadž pro českou školu nebylo jinde vhodných místností. Moravský zemský výbor svolil k dalšímu používání hospodářské školy až do 31. října 1919 s podmínkou, že škola bude 1. listopadu uprázdněna, a že toho dne započne v zimní hospodářské škole nový školní rok.

Do české školy se přihlásilo a bylo zapsáno 98 žáků. Přibýlo tedy do české školy 14 nových žáků.

Na škole dosud působili učitelé Jan Valíček, řídící učitel a Richard Koudelka, zast. učitel. Řídící učitel učil v 1. třídě a zatímní učitel učil ve 2. třídě. Katolickému náboženství učil P. Jan Číhal. Bylo také zavedeno vyučování tělocviku na školním dvoře.

Dnem 1. října bylo povoleno vyučování ženským ručním pracem na zdejší škole ve dvou skupinách po 7 hod. týdně. Stalo se tak výnosem zemské školní rady ze dne 15. září 1919 čís. 22692. Zároveň jmenovala okresní školní rada v Brně výnosem čís. 830 ze dne 29. září 1919 novou učitelkou ručních prací sl. Marii Černou. Ta nastoupila 1. října službu. Jmenovaná se narodila dne 18. ledna 1891 v Ivančicích, okres Brno na Moravě a dojížděla z Ivančic do Modřic vždy na první tři dny v týdnu, poněvadž se v Modřicích

nenášlo pro ni ubytování. Dvakrát přespávala v týdnu u slečny hospodyně ve mlýně, která vařila pro české i německé učitele. Dne 1. října přibýlo do české školy dalších pět žáků z německé školy, takže počet žáků v české škole dosáhl počtu 103. Den 28. říjen, výročí našeho osvobození, byl oslaven promluvou třídních učitelů k žákům a sbírkou ve prospěch dětského dne. Dne 30. září reklamovala správa školy 64 českých dětí z německé školy, ale s malým výsledkem. Přestěhování školy do německé mateřské školky.

Poněvadž se modřická obec nepostarala o místnost pro českou školu, její zástupci byli pozváni na okresní politickou správu a tam se vyjednávalo, že od 1. listopadu 1919 se umístí česká škola do německé školky mateřské a obec má tuto budovu k tomuto účelu adaptovat. Na jaře se pak má začít se stavbou školy. Použití místností v německé mateřské škole bude pouze provisorium do té doby, než bude nová budova české školy odevzdána svému účelu. Do 1. listopadu bude česká škola v německé zimní hospodářské škole. Kdyby se však tato úmluva nedodržela, zabavila by zemská politická správa budovu zemské zimní hospodářské školy pro českou školu. Po této úmluvě byla česká škola přestěhována dne 6. listopadu 1919 do německé mateřské školky a tam má zůstat do 30. dubna 1920, kdy se má zase vrátit do zimní hospodářské školy, kde skončí vyučování. Budova mateřské školky patřila Kindergartenverein, jemuž obec za propůjčení místností platila nájemné 3.000 Kč.

Dne 7. a 8. prosince 1919 sehrály školní děti s povolením okresní školní rady v Brně divadelní hru "Pro tatíčka Masa-

ryka". Divadelní představení bylo sehráno v tehdejší hostinci "U Kuhrů" /dnešní sokolovna/. Čistý výnos z představení 625 Kč byl věnován na vánoční nadílku.

Vánoční nadílka pro školní děti byla uspořádána v prosinci /1919/. Mimo již zmíněných peněz - zisk z divadla, dostala škola od místního odboru Národní jednoty 2.700 Kč a dary od spolku Československé péče o dítě. Téměř každé dítě dostalo nějakou maličkost oblečení.

Dne 7. března 1920 při příležitosti sedmdesátých narozenin presidenta T. G. Masaryka, byla konána školní oslava s přednáškou učitele R. Koudelky "O životě a díle presidenta Masaryka". Po přednášce se zpívaly národní hymny a oblíbená píseň presidentova "Teče voda, teče". Na památku této oslavy obdrželo každé dítě obrázek podobizny presidenta.

Dne 14. června 1920 provedl inspekci zdejší školy okresní školní inspektor František Anderle, který označil celkový stav školy za dobrý.

Koncem školního roku podniklo všechno žactvo s třídním učitelem R. Koudelkou a učitelkou Marií Černou výlet do Moravského krasu k propasti Macochy.

Na ukončení školního roku uspořádala škola žactvu dětské radovánky, které se konaly v neděli dne 20. června 1920 v 15. hod v Kuhrově hostinci u nádraží. Školní rok pak byl ukončen 28. června 1920 jako v minulém roce.

Založení tělocvičné jednoty SOKOL

Podnět k založení Sokola dal místní odbor Národní jednoty a ustanovení jednoty sokolské se stalo 14. března 1920. Téměř všichni žáci zdejší školy se přihlásili do cvičení. Cvičitelem žáků

byl učitel Richard Koudelka a cvičitelkou žákyň učitelka Marie Černá.

Volby do národního shromáždění a do senátu

Dne 15. května 1920 se konaly v celé republice volby do poslanecké sněmovny a dne 22. května 1920 do senátu. Volební výsledek v Modřicích byl následující: Při volbě do poslanecké sněmovny bylo odevzdáno 1172 hlasů, u nich 241 českých a 931 německých, v procentech 20,5% českých. Při volbě do senátu bylo odevzdáno 990 hlasů, z nich 212 českých a 778 německých, v procentech 21,4% českých.

Srovnání dosavadních volebních výsledků

15.6.1919 obecní volby
199 českých + 958 něm. = 1157 hlasů
17,1% českých

15.5.1920 do sněmovny
241 českých + 931 něm. = 1172 hlasů
20,5% českých

22.5.1920 do senátu
212 českých + 778 něm. = 990 hlasů
21,4% českých

Po srovnání dosavadních výsledků vidíme, že českých hlasů v Modřicích procentuálně přibývá.

pokračování příště
Ladislav Šebestík

A-L SLUŽBA LUDMILA PEVNÁ, Hybešova 654 nabízí

služby praní a čištění oděvů
opravu jízdních kol
zpracování fotomateriálů (9 x 13 - 4,50 Kč)
opravu kabel a ruksaků

prodej fotopotřeby
batohy a brašny na kolo
kola horská od 4 200,- trekkingová od 4 590,-
osvětlení na kola (blikač 3 diody od 138,-)
pláště na kola
nosiče na všechny druhy kol
a mnoho dalšího zboží

Snažíme se, aby kvalita naší práce byla vyšší než cena.

Zahradnictví BRABEC nám. Svobody 75, Modřice

prodává

zelí na krouhání, kapustu, cibuli a mrkev na uskladnění, červenou řepu, ječmen a pšenici.

Garáž v Modřicích u hřiště prodám, nebo pronajmu.
Tel.: 304 207

PRODÁM

velmi levně koženkovou sedací soupravu
nově potaženou, vínově červenou z důvodu
rekonstrukce bytu. Tel.: 303 572 kolem 19 hod.

Firma BEO ul. Benešova 166, otevřela **sklenářství**

nabízí našim spoluobčanům zasklívání oken, dveří,
obrazů, zrcadel a dalších dle přání zákazníka.

Provozní doba

Po - Čt 7 - 18

Pá 7 - 12

Mimořádné nabídky budou vyvěšeny za výkladem.

Těšíme se na Vás.

Uzávěrka příštího čísla 8.10.1994

Redakce žádá, aby příspěvky do Zpravodaje byly psány strojopisem.
Zasílejte na Městský úřad se zn. Zpravodaj.

OPRAVY, PRODEJ A NÁKUP

**ŠICÍ
A OBNITKOVÁVACÍ
STROJE**

Miroslav Jelínek

BRANKY 17, 664 41 OSTOPOVICE

TEL. (05) 352 285

ZÁRUČNÍ A POZÁRUČNÍ OPRAVY

ANGLIČTINA I NĚMČINA

pro děti i dospělé, začátečníky, pokročilé

D & D Jazyková škola

Komenského 372, Modřice

tel.: 303 440

PRODEJ ŠICÍCH STROJŮ

Zetina, Pfaff, Brother

D & D

Komenského 372, Modřice

tel.: 303 440